

RNY

världsbild

**TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING**

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 11 — 1972

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen Norge
Keld Jørgensen, Danmark

PRENUMERATIONSPRIS
per kalenderår (12 nummer)

Sverige kr 25 —
Danmark dkr 32 —
Finland mk 20 —
Norge nkr 30 —

Losnummerpris 2 —

SVERIGE

Sveavägen 34 6 tr 111 34 Stockholm
Postgiro 70 61 90 6 Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2
Postboks 1243, Viken Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

Fotografier på sid 4 med tillstånd av
Valter de Maar

© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Br Tøngs Oslo

Omslagsbilden

STILLHETENS DYNAMIK

Vi vet hur bullret påverkar oss, men vi vet alltför litet om hur tystnaden påverkar oss (se vidare «Saxat» s 12) En liten stund när som helst och var som helst, kan hjälpa oss att sortera upp våra tankar. Varför inte göra som pojken på bilden, skriva ner tankarna allt eftersom de dyker upp

”Samarbete i MRA-tappning”

Ledaren för en av våra stora fackliga organisationer har i ett uppmärksammat anförande kommit med påståendet att ett av våra politiska partier förordar «samarbete i MRA-tappning»

Naturligtvis önskar redaktionen för denna tidskrift att alla våra politiska partier och organisationer på arbetsmarknaden praktiserar samarbete i MRA-tappning. Men då måste man också vara klar på vad som menas med sådant samarbete. Det är icke detsamma som eftergivningspolitik utan innebar kamp för vad som i varje situation är rätt och med de medel som enligt demokratisk ordning är riktiga

Det innebar bl a

Samarbete byggt på att var och en i ljuset av absoluta moraliska normer kommer fram till vad som är rätt och handlar efter sitt samvete

Ett samarbete byggt på att det är rätten, inte makten eller penningen, som skall vara det avgörande

Ett samarbete byggt på att det går att komma fram till vad som är rätt i varje situation om båda parter är villiga att finna det, utan hansynstagande till egen prestige eller annat ovidkommande

Ett samarbete som bygger på att den som vet att han har fel erkänner det. Ett samarbete som bygger på att varje människa på jorden har rätt till mat, hem, kläder och en utbildning som svarar mot hennes behov och som innebar kamp för att detta förverkligas

För att uppnå detta behövs samarbete mellan människor från alla samhällsklasser, av alla raser, olika politisk uppfattning, beredda att, för rattens skull, själva förändras, avstå från privilegier, bekämpa «pampen i oss själva»

Till denna form av samarbete i MRA-tappning halsar vi med glädje ledarna för våra politiska partier och arbetsmarknadens organisationer valkomna. Vårt land skulle då mycket mer effektivt än i dag kunna ta itu med orattfärdigheten innanför och utanför våra gränser

Konsten och verkligheten

I det tal som Solsjenitsyn förberett att hålla vid mottagandet av Nobelpriset skriver han «Vi skall inte fortrampa konstnarens RATT att uttrycka exklusivt egna upplevelser och själviakttagelser samtidigt som han forsmår allt som sker i resten av världen Vi skall inte KRAVA något av konstnaren — men att förebrå, att be, att mana och att locka må vara vår fulla rätt» Och författaren till «Första kretsen» fortsätter «Låt oss fortsätta, att konstnaren inte är skyldig någon något, men det är plågsamt att se hur han genom att fly in i självskapade världar eller ut i de subjektiva nyckernas rymder KAN lamna ifrån sig den reella världen till människor som är egennyttiga och understundom både tarvliga och vanvettiga»

En profeta?

Budskapet som den stora ryske författaren riktar till oss har genljudit över världen Det galler nu för oss i vast att ta upp utmaningen De konstnärer som varit samlade i Caux, Moralisk upp- rustnings världscentrum vill göra så

Den schweiziske författaren Peter Lotar, som ursprungligen kom från Tjeckoslovakien, gjorde i juli följande uttalande där han föregriper något av det som Solsjenitsyn senare skulle framföra «Medan det mänskliga samhället upplöses i våld och anarki, medan en oken av abstrakta ideer tar över och ersätter mänskliga kanslor och moralisk hållning, har även konsten under inflytande av upp-

lösningen och det abstrakta utvecklats i negativ riktning Följaktligen skulle man kunna säga att det fråga om profetisk vision Men har man inte förlorat meningen och själva budskapet i profetian? Den verkligt inspirerade profeten nojer sig inte med att sja om förestörelse, han visar också vägen till tillfrisknande»

Den norske målaren Victor Sparre sade något med samma innebörd Han påminde om att man förr betecknade ikonerna som «bilder som inte tillverkats av människohänder» Han tillägger «Det är den sortens kvalitet i konsten som vi är kallade att skapa En konst som inte skapats av människohand Så många konstnärer är så upptagna med att bli moderna Men det är nästan sjukligt att vara modern i en tid då modet växlar var fjortonde dag Konstnärer som vill vara moderna är därför alltid en vecka efter sin tid Men det finns även konstnärer som har en övertygelse som de uttrycker hur an modet växlar Och ofta är det sådana människor — och det är överraskande — som utgör konstens avant-garde Darför är det bast att inte vara ute efter det moderna utan i stället söka sanningen»

«Skapandet är inte slut»

Victor Sparre ledde i Caux en kvall med konstnärer och musiker Den hollandske fotografen Peter Mulder, som arbetar i Rom, visade bilder av ett bildverk som han just slutfört kallat «Guds negativ» — «Att fotografera är att skriva

med hjälp av ljuset», förklarade Mulder «Vi bör vara som en film på vilken Guds bild kan framtrada» «Gud är den störste av alla konstnärer», fortsatte Victor Sparre «Som konstnärer uppfattar vi vad skapandet innebar Vi fattar Gud genom vårt skapande Vår består likheten mellan Gud och människan? Gud har skapat människan för att människan skall skapa Där är likheten Vi är kallade att arbeta med Gud i detta skapande Och det är inte slutfört»

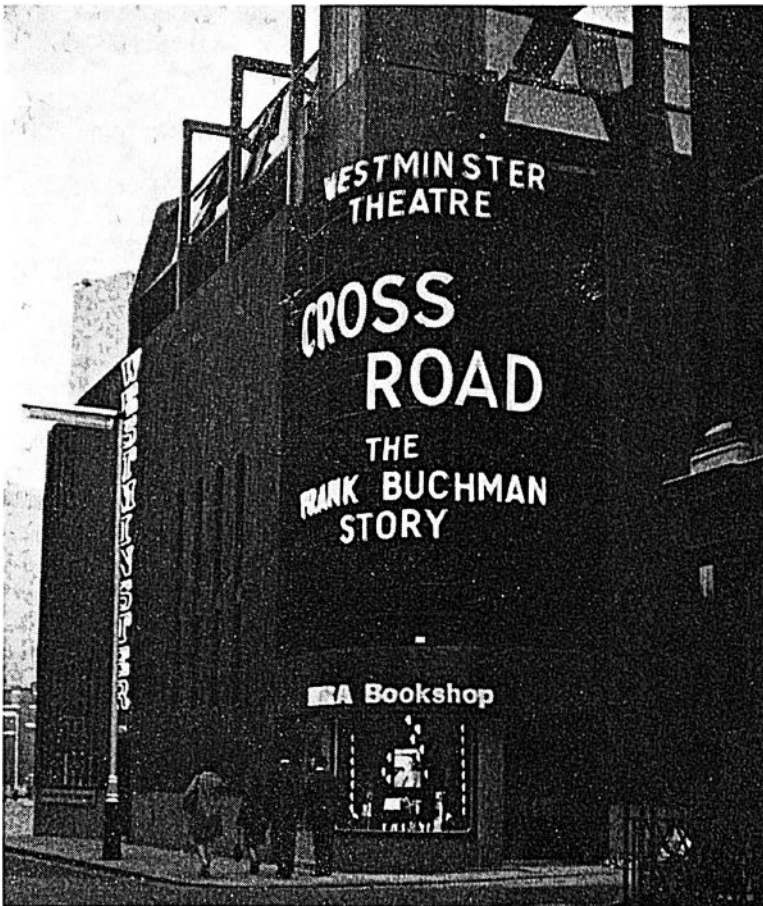
Under samlingen för konstnärer som agde rum i juli, öppnades två utställningar i Caux Den ena omfattade vävnader av Lili Binder, Zurich, den andra akvareller och litografier av den finske målaren Lennart Segerstråle I det han vander sig till de närvarande konstnärerna säger han «Om konsten är satt i Guds tjänst blir den ett uttryck för den djupaste erfarenheten i livet och får därav sin karaktär Den blir verklig och den kan bli ett dynamiskt incitament till att välja det goda»

Den svenske målaren Waldemar Lorentzon sammanfattade sina intryck på följande sätt «I Caux har vi hört åtskilliga trumpetstotar De manar oss att ge oss in i kampen för att skapa en ny människa, den typ av människa som människan själv inte kan skapa Dessa trumpetstotar kommer i fortsättningen att genljuda inom oss» Waldemar Lorentzon har också tagit initiativet till en nordisk weekend kring dagens kulturfrågor i november i Båstad

Hamtat ur CAUX 1972

Den hollandske talmannen Franz Josef van Thiel oppnar det nye MRA centret Bakom hyns forre socialdemokratiske senatoren och ordforanden for den hollandske stiftelsen for Moralisk opprustning Dirk de Loor

Westminsterteaterns nye bokaffar i London kan nu erbjuda Moralisk opprustnings litteratur till forbipasserande på ett bekvamt och lattilgjengliggt satt

Talman oppnar MRA-centrum

I Haag, Holland har ett konferens- och traningscentrum for Moralisk opprustning efter genomgripande fornyelse återoppnats av talmannen i det hollandske parlamentet Franz-Josef van Thiel (bilden ovan) Han sade att han accepterade att gora detta efter någon tvekan, emedan «det betyr en hel del att oppna ett centrum som ar grundat på normer hamtade ur Bergspredikan»

Som uttrykk for att centret har betydelse även utanfor Holland hadde också den tyske socialdemokratiske forbundsledamoten Adolf Scheu och hans hustru kommit till oppnandet Scheu karakteriserade MRA s fyra absolut normer arlighet, renhet, osjalkviskhet och karlek som «en revolutionar sak» for en politiker

Jesutpatern R. P. Bot hadde kommit over fran sin ordens provins-hogkvarter tvars over gatan for att onska MRA framgang i dess for-sok att forandra mennesken och samhället med «en smittosam tro på kraften i Guds ord som tas emot i stillheten»

”Guds gerilla är mitt ibland oss“

Valvindar friska blåser i Tyskland när detta skrives. De leker inte och viskar inte. Snarare ylar de i kapp med hoststormarna och inomhus kanner man dem som ett korsdrag genom nastan varje diskussion.

De flesta som man träffar har en bestämd uppfattning om hur framtiden skall se ut på det politiska området. Om man vill använda fargerna som uttrycksmedel sa skulle man kunna saga att Willy Brandt och hans partikamrater ser framtiden i olika nyanser rott skart på partiets högerflygel och ilsket rott längst ute till vänster. Man kunde väl också saga att den kristet-demokratiska oppositionen malar framtiden i olika nyanser av blått, och längst ute på högerkanten finns det en brun bård.

Inom det tyska kulturlivet är man inte så pigg på att mala i kraftiga färger. De flesta tycks

foredra det jämngrätt neutrala gråa. Men Moralisk upprustnings svart-vita bok, som kom ut i en tysk upplaga till bokmassan i Frankfurt använder en annan färgton. Dess kraftiga svartvita färger skar tvärsigenom den gra dimman. Efter att ha anført en rad konkreta exempel på hur arbetskonflikter losts, hur man fått slut på arbetslöshet och hur sluminvånare i Sydamerika fått ordentliga bostäder, framhåller den svart-vita boken att bakom dessa förändringar finns förändrade människor som skiljer mellan svart och vitt, rätt och orätt. «Många påstår att det inte finns någon skillnad mellan gott och ont, svart och vitt, utan bara olika schatteringar av grått.

Vi tror att det finns någonting inom oss, som lär oss att skilja mellan rätt och orätt om vi vill få veta skillnaden.

Det är inte alls medkänsla med andra att bete sig som om orätt

Från ett litet torn i form av en svart vit bok, med hjälp av en svart vit barnvagn, en svart vit stol och ungdomar iklädda svart vita tröjor lanserades «Den svart vita boken» på tyska i hjärtat av Frankfurt.

Ungdomar i svart vita pullover säljer «Den svart vita boken» framför bokmassans officiella symbol två svart vita bocker. Dessa affischer var spridda över hela Frankfurt.

vore rätt — hos oss själva eller hos andra. Men om vi i alla fall beter oss på det viset, kan vi aldrig gora slut på det som är orätt, och människorna fordoms till att leva vidare i det elände som bli resultatet.

Om vi tar direkt itu med det som är orätt, är det möjligt att angripa roten till problemen och finna förlåtelse och frihet.

Det var väl en handling som sag ut som en tanke att bokmassans officiella symbol också var två bocker i svart och vitt. Den reklamannonsen hängde överallt i Frankfurt, tvärs över gatorna som ledde från «Hauptwache» i stadens centrum ut till bokmassan. «Hauptwache» är väl närmast jämförligt med vårt Hotorg hemma i Stockholm. Här finns torg och gågator där folk trängs mellan valfyllda butiker. Här saluförs också ideer. På bokmassans öppningsdag skådade den arevordiga Katharinkyrkan ned på någonting som den inte konfronterats med under hela sin långa historia. Ett litet torn hade byggts på torget nedanför, bestående av två jattelika svartvita bocker. Längst upp satt en

Forts s 12

”Utsyn“

I en elegant volym har «Ny Värld i Bilds» tecknare Einar Engebretsen samlat en rad snartiga bilder, som kastar ett ibland obarmhartigt, ibland försonande ljus över dagshandelserna. Den godmodiga, frodiga humorn trivs sida vid sida med en bitande ironi som får en att fråga sig, om vi har inte har det vassaste ritstiftet i Skandinavien.

«Einar» som fått sin utbildning vid Hantverks- och Konstindustriskolan i Norge, har ofta syntts med sina teckningar i dagspress och tidskrifter, bl a den berömda schweiziska «Nebelspalter»

Den charmerande boken, som bara kostar 6 svenska kronor, ägnar sig utmärkt till julklapp. Den borde dock försiktigtvis ha försetts med varningen «Icke för myglare!»

Sven Fraenki.

Fru Norah Musundi, Nairobi (bilden t h) Lärarinna för nubiska flyktingbarn. Mor till åtta barn och gift med John Musundi, centralgestalten inom den kooperativa rörelsen i Kenya. Norah Musundi besökte Caux, Moralisk upprustnings världsentrum, på väg till Sverige, där hon och hennes man deltog i ett program för Moralisk upprustning.

Hon inbjöds av skolmyndigheterna i Stockholm och Karlstad tillsammans med representanter för Kenyas ambassad informera om förhållandena i sitt land och om sina erfarenheter av hur president Kenyatta bidragit till en fredlig utveckling i sitt land.

Silas Rydgard

Som militär i Norrland

De flesta som rycker in till militärtjänst börjar redan första dagen den långa nedrakningen mot MUCK (= Militar Utryckning, Civila Kläder) De senaste två månadernas erfarenheter har emellertid lart mig att även tiden i «lumpen» kan användas så att den blir både spännande och larorik Detta galler inte minst fritiden, som för många bara innebar ett pendlande mellan förbandet och hemorten

Själv blev jag i somras inkallad till Helikopterskolan i Boden Som stockholmare tyckte jag att det var ungefär så långt bort man kunde komma Jag hade aldrig varit i Norrland och var inte särskilt intresserad av folket där uppe Goda vänner försåg mig emellertid med adresser till en del människor som jag kunde besöka, och själv kunde jag också några norrlänningar Följden har blivit att jag under sex veckoslut har trafikat gamla och nya vänner i Boden, Umeå, Luleå, Jokkmokk, Tarendo och Kiruna Dessa utflykter har förutom att de har varit en bra omväxling till livet på «luckan», lart mig en hel del om Norrland och norrlänningarna Jag fick bli vid ett tillfälle för första gången träffa samer och försöka sätta mig in i deras situation

Avstånden i Norrland är stora, men vi militärer får ju mycket formånliga rabatter på alla färdmedel Tack vare att jag inte roker har faktiskt mina 7-/dag räckit till både fickpengar och till bussresorna

När man är på förbandet kan tiden ibland kannas ganska tung Det är ju så att när en samling killar placeras ihop så galler det för en del att från början visa hur tuffa och hårda de är Det håller en tid, men man märker ganska snart vilka som har en inre säkerhet och vilka som är så osakra på sig själva att de hela tiden måste havda sig på ett eller annat sätt

Recepttrutan

I Kenya skiljer sig matvanorna inte så mycket från våra europeiska som man skulle kunna tro Kott tillreder man och äter på ungefär samma sätt — men i större mängder Priset är ca 3 kr/kg

Men man äter mycket mindre sota rätter vilket också visar sig i att karies är ett okänt begrepp för dem som lever efter traditionellt monster Gronsaker och frukt ingår desto mer i kosten

Från Kenyas ambassad i Stockholm har vi fått recept på en rätt som är både mustig, mattande och näringsrik

GRÖN BANANSTUVNING (6 pers.)

4—6 gröna bananer
1 gul lok
1/2 gurka, liten
1/2 paprika
lite vatten, ca 3 dl
ca 25 g smör
vispgradda, ungefär 1 dl
salt efter smak

BEREDNING

1) Skala bananerna, skölj och skiva dem i stora skivor (ungefär 4 skivor av en banan)

2) Skar gurkan, loken och paprikan fint

3) Lagg smöret i en vid tjockbottad kastrull eller stekgryta och sätt till gronsakerna Bryn i ett par minuter och sätt till bananerna Bryn alltsammans tills bananerna ändrar färg så småningom till latt gul färg Sätt då till vattnet, salt och låt det koka

4) När bananerna är mjuka — det tar ca 45 minuter — sätt till grad-den och servera det hett

Om man vill variera rätten kan man sätta till vanlig vit sås i stället för gradden och låta det koka innan det serveras

Bananerna skall vara helt gröna Jag lyckades beställa sådana genom min handlare — 6 kg var den minsta mängd jag kunde få
Marta

Många svenska ungdomar saknar den djupare dimension som gör att de kan kanna sig lugna även när man kommer in på meningen med livet och varför vi är till Ganska få har en direkt tro på Gud, men flertalet tror att det måste finnas någonting någonstans Det som har givit mig hopp när det sett mörkt ut, är den stilla stunden på morgonen Det är då jag har tagit tid med Gud och tankt på mina kamrater och vad jag kan göra för dem Det som märks i det långa loppet är den medmännisklighet och omsorg vi visar varandra såväl på ett förband som på vilken arbetsplats som helst Det är inte lätt att sätta andra människor före egna planer, men det är ändå det som är avgörande i vårt dagliga liv

Jag måste också nämna någonting om Norrlands natur Det är ett fascinerande landskap, men inte av den typ där man kan rusa igenom, ta några bilder och hoppas på att ha fångat stämningen Norrlands natur kräver mycket mer än så Man måste leva med den, stanna upp och ta del av den totala stillhet och frihet från stress som finns där Inte förran man gör det, kan man börja förstå något av den sanne norrlänningens förhållande till naturen, och inse varför människor har valt att bo och vill stanna kvar i en i stockholmarens ögon alldeles för odslig och folktom landsända Jag ser med förvåning fram emot de kommande månaderna i Norrland

521017-0113 Rengfelt

Caux blev avgörande för som människa och politiker

Om man vill placera mig i den kyrkliga bilden och som politiker skulle det vara oriktigt att forbigå min vistelse i Caux denna sommar. Mitt besök på Moralisk opprustnings konferenscentrum i Schweiz var avgörande för mig både som människa och politiker, säger Norges nye kirke- og undervisningsminister Anton Skulberg i en stort

uppslagen intervju i Vårt Land, Norges ledande kristna dagstidning.

Statsrådet Skulberg som representerar Senterpartiet, er till sin personliga bakgrund vetenskapsman med verdensrykte som forskare inom biologien.

— Så langt jeg vet tillbaka har min familj varit knuten till den

norske kyrkan, men jeg har aldrig varit med i någon kristen organisation, även om jeg fick mycket sterke inntrykk av min farbror Kristian Skulberg som under många år var lakarmissionar i Kamerun, säger statsrådet Skulberg i intervjun.

— I min ungdom kom jeg også i forbindelse med dr Einar Lundby. Inntrykk frå denna Oxfordperiode har vist meg vilken makt en kristen tro kan vara i en menneskes liv. Dette har lett meg inn i MRA.

Kirkeministeren er MRA-tilhenger

Vil vurdere spørsmålet om normer for NRK

NORGES NYE kirkeminister professor dr Anton Skulberg bekjenner seg i et intervju med Vårt Land som en sterk tilhenger av Moralisk Opprustning (MRA). Han forteller at han tidligere har mottatt sterke inntrykk fra Oxford bevegelsen og han påpeker at et besøk han i sommer avla på en parlamentarisk konferanse i MRA senteret i Caux i Sveits er blitt avgjørende for ham både som menneske og politiker.

Han sier bl a at han mener «de fire absolutter» — absolutt ærlighet, kjærlighet, renhet og uselviskhet — bør være ledetråd også i politikken og han hevder at det ikke er vanskeligere å praktisere ærlighet og kjærlighet i politikken enn ellers.

Statsråd Skulberg fremholder at skolen etter hans oppfatning må være noe mer enn bare en kunnskapsformidler.

— Det er meget viktig at vi tar formålsparagrafen på alvor som grunnlag for skolens virksomhet den som taler om vår kristne tro og om å føstre de unge til «gudens menneske». Ikke minst i dag da inntrykkene fra massemedia er så sterke betyr det også mye at de unge får best mulig kjennskap til sitt eget sjelsliv og psykiske reaksjoner.

Statsråd Anton Skulberg (Sp) — Vi må ta skolens formålsparagraf om den kristne tro alvorlig.
— Adviserer De hermed en «Vær varsom plakat» for NRK? spør Vårt Land.
— Spørsmålet om normer kan jeg ikke ta opp i dag men det er nødvendig at det blir tatt

MRA i Regjeringen

Den nye kirkestatsråden, Anton Skulberg fra Senterpartiet, er en meget sterk tilhenger av Moralisk Opprustning (MRA). Seiest i sommer besøkte han MRA-senteret i Caux i Sveits, hvor han mottok avgjørende inntrykk både som menneske og som politiker, opplyser han i et intervju med Vårt Land.

Mot denne bakgrunn vil Skulberg — som landets kulturminister — ta skolelovens formålsparagraf om den kristne tro meget alvorlig. Han vil også overvåke massemediene, og ta spørsmålet om klare normer for NRKs virksomhet opp til en omfattende vurdering, sier han.

Så får vi foreløpig bare vente og se.

opp til omfattende vurdering.

Heller ikke de foreliggende kirke modeller ønsker Skulberg å ta stilling til i dag. Han ønsker bare å si fast enda en gang.

— Jeg vet at oppgaven jeg går til er stor. Jeg vet også at jeg møter den med tilsvarende ydmykhet.

Besøk i Caux

På intervjuarens spørsmål vad det var som skjedde i Caux, svarede kyrkeministern.

— Jeg deltog i en parlamentarisk kirkekongress tillsammans med Johannes Østtveit fra Kristelig Folkeparti. Man dryftade där hur man kan behandla politiska problem i etisk belysning, utifrån manga olika förhållanden och på olika håll i världen. Det visades där att det är möjligt att komma fram till allmängiltiga ståndpunkter.

Dr Skulberg kanner inte till något bättre satt att uttrycka dessa ståndpunkter än genom de fyra absoluterna, vankanda från Buchmans tid absolut ærlighet, renhet, osjalviskhet och karlek.

— Gar det da att vara absolut ærlig i politiken?

Dagarna efter VÅRT LAND s publicering av vad Norges nye kirke- og undervisningsminister Anton Skulberg sagt om sin kontakt med Moralisk opprustning, kommenterte flere andre tidninger det ta på sine ledarsider. Bland dessa var Morgenbladet og Arbeiderbladet (t.v.)

Kan skolan vara revolutionär?

Kan skolan bidra till att skapa ett osjälviskt samhälle? Det var temat för en internationell lärarkonferens i London 7—8 oktober med lärare från sex länder och olika kategorier från forskollare till universitetslärare

Alla hade kommit dit i känslan av att något radikalt nytt behövs, en ny faktor, som tar oss ut ur de alltför kortsynta kontroverserna om laxor och betyg och ställer oss inför verkligheten att skolan, vare sig vi lärare vill det eller inte, är med om att forma morgondagens samhälle genom det inflytande vi har på dem som går i skolan i dag. Om detta samhälle inte skall bli ett samhälle för experter, där den vanliga människan enbart är ett nummer, måste vi vanja våra elever vid att engagera sig i samhällsfrågorna. Förutsättningen är att lärarna själva engagerar sig

Invandrarfrågan

En mycket konkret uppgift i England är invandrarfrågan. Med sina en och en halv miljon immi-

granter har Storbritannien stora problem att lösa, inte minst i skolan, där många invandrabarn vistas större delen av dagen. En indisk invandrare från Sydafrika, Subbiah Kistasamy, som är lärare i nordvästra London, berättade om den nya kontakt han fått med sina elever sedan han frigjort sig från de kanslor av överlagsenhet mot negrerna och underlagsenhet mot europeerna, som han hade med sig, när han först kom till England. Han har samverkat med den västindiske cricketspelaren Conrad Hunte i en landsomfattande insats för att överbygga rasmotsättningarna. Påtagliga framsteg har åstadkommit i engelska skolor för att integrera immigranterna i samhället.

Schweiz är också ett land med stora invandrarproblem. Där finns en miljon italienska arbetare på en befolkning av sex miljoner. En schweizisk forskollare, som har många italienska barn i sin forskola, berättade hur hon fick anledning att revidera sin syn på

dessa barn. Hon upptäckte hur överlagsen hon var mot dem. Det var en revolution för henne att som god schweizare se på dessa italienska barn på samma sätt som på de schweiziska.

Tomrum

Frankrike har i sitt skolasystem haft en instabil situation ända sedan maj 1968. Inte bara studenter utan även elever i de lägre åldrarna revolterar mot auktoriteterna. En av dem, som upplevt revolten särskilt allvarligt, är en lärare från Pas de Calais, Felix Lisiecki. Han berättade vid londonkonferensen om en av sina elever, som nyligen begått självmord. Han citerade vad prästen hade sagt vid begravningen: «I hjärtat hos varje ung människa, som lever utan Gud, finns ett tomrum, som inte kan fyllas».

Lisiecki berättade också, hur han samma vecka kommit hem från skolan mycket missmodig. Nästa morgon tog han god tid på sig att vara stilla och skriva ner sina tankar. En tanke han då fick var att börja nästa lektion i en klass med 15—16-åringar med en stunds stillhet. Det var 32 elever i den klassen, så han tog först inte mycket notis om sin tanke, men till slut beslutade han att försöka.

Stillhet med klassen

Han sade till eleverna: «Vi skall börja med ett ögonblicks stillhet. Ta fram papper och penna. Kanske finns det något ni glömt, något att planera för eller något beslut för era liv. Om ni vill, kan ni berätta för allesamman, men det är helt frivilligt.» Han fortsatte: «I ungefär 5—6 minuter skrev de. En del skrattade först, men efter en minut blev det verkligen stilla. När jag frågade dem, var det tolv som räckte upp handen. En hade fått tanken att läsa laxan först, en annan hoppades slippa ett matteprov,

Forts s 14

Några minuters stillhet i skolan när eleverna skriver ner sina tankar har provats av många lärare. «Det märkliga är att det fungerar», sade en lärare som upplevde en helt ny atmosfär i sin klass efter en stilla stund.

BÖCKER, BÖCKER, BÖCKER, BÖCKER

TÅNK OM

om moralisk upprustning

Ger impulser om hur man tankar om när det galler meningen med vårt liv och vår funktion i samhället och världen

Idé och Kultur 4 -

DYNAMIK AUS DER STILLE

Av Theophil Spoerri

Professor Theophil Spoerri från Zurich ger i denna bok en initierad framställning av Frank Buchmans liv och verk

Caux Verlag 11 -

EXPERIMENT MED GUD

Av Nils Gosta Ekman

En oumbarlig bok för den som vill lära känna bakgrunden till Moralisk upprustning

Gummessons 12 50

ANNIE - SOM BLEV

EN LEGEND

Av Clara Jaeger

Historien om en kampande kvinna som skapade revolution omkring sig var hon än gick fram

Harriers 21 -

UTSYN

Av Einar Engebretsen

Humoristiska sanningar om livets alla sidor fängade i Einars teckningar Presentbok man alltid bör ha till hands (Se artikel s 6)

NYHET!

OBS! Priset

6:—

BOCKERNA KAN FÅS I BOKHANDELN ELLER GENOM

IDÉ OCH KULTUR

Sveavagen 34, 6 tr 111 34 Stockholm Tel 08-10 34 56 Postgiro 70 98 70-0

REKVIRERA GARNA UTFORLIGARE BOKLISTA

THE BLACK AND WHITE BOOK

Av Sydney Cook och Garth Lean

En vägledning för den som vill vara med i den ideologiska kampen för en förändrad värld Den engelska upplagan nu såld i över 130 000 ex Den tyska upplagan såld i 3 000 ex under den första veckan

Blandford Press 5 -

ROD RONN PLOTSLIGT

Dikter av Gerd Jonzon 15 -

DEN NYA MANNISKAN

Red. Claes Robach

En studiebok som ger svar på frågor hos individen och i samhället, bl a familjen, företagsvärlden, minoritets- och u-landsproblem

Verbum 35 -

FROM INDIA WITH HOPE

Av Michael Henderson

Ger en aktuell och levande information om laget i Indien En saklig framställning med vision för framtiden

Grosvenor Books 7 -

Saxat och citerat

DE SOM INTE TROR PÅ FOLKENS moraliska dygder kommer aldrig att kunna leda ett folk, de kommer aldrig att leda ett folk framåt. För människan lever inte endast av bröd.

Fidel Castro, 1966

MAN KAN HA LAST 3 000 BÖCKER om hunger utan att veta vad det är att vara hungrig.

Heinrich Boll

LJUDEFFEKTERNA HAR VI STUDERAT noga, men inte tystnadseffekterna. Vi vet hur bullret påverkar oss, men vi vet alltför litet om hur tystnaden påverkar oss. Bullernivåerna ökar ständigt och vi kan med stor exakthet registrera och mäta deras frekvens. Men vem hjälper oss att ta vara på tystnaden!

Vi behöver upptäcka tystnadens värde. Och vi behöver veta något om den inverkan som tystnaden har på hela vår personlighet.

Arnold Nylundh i «Kristendom och skola» nr 5 1972

DET ÄR NÖDVANDIGT ATT man gör klart för sig att uppställandet av moraliska regler, av normer och bud inte i och för sig är detsamma som en moralistisk inställning. Det är uppenbart för den som avlyssnar stanningslaget inom tex vår ungdoms värld, att det kan ligga mycket av ett evangelium i att ge unga människor något att hålla i och hålla sig till i en värld, där de uppenbarligen känner sig desorienterade och villrådiga.

Olof Sundby, sept 1961

VÅR DEMOKRATI ÄR ALDRIG vunnit för alltid, vi måste se till att ständigt återvinna den.

Demokratisk arbetarledare

FÖRSTA SPIKEN I EN DEMOKRATIS likkista slås i av dem som i sin bekvämlighet och apati låter en antidemokratisk minoritet missbruka demokratins frihet.

Gordon Wise i Himmat, okt 1972

DEMOKRATIN OCH DESS RATTIGHETER kan bara raddas genom kvalitén hos dem som för dess talan.

Robert Schuman, 1950

U-HJALPEN MÅSTE BETRAKTAS på samma sätt som exempelvis familjebostadsbidraget — det gäller en solidarisk omfördelning till förmån för dem som bäst behöver våra valståndspengar.

Jonkopings Posten 5 5 72

OCH OM JAG, UTAN KARLEK gåve bort allt jag äger och fick andra att göra detsamma, skulle det väsentligaste ändå fattas.

Ja, om jag så drankte in mig själv i bensin och tände på — i helig protest mot världens ondska — men inte kunde tycka om mina medmänniskor, så vore detta ändå till ingen som helst nytta.

Från «Karlekens nya lov» i diktsamlingen «Himlen har landat» av Bo Setterlind

Guds gerilla...

Från sid 5

ung tysk, iförd svart-vit pullover, med en megafon. Han laste högt ur den svart-vita boken eller diskuterade med de förbipasserande och med folk i fonstren på hughuset runt omkring.

Andra ungdomar i svart-vita pullover var salde boken på angränsande torg och gator och samtalarde med studenter, professorer, husmodrar och andra som på akta tyskt vis njöt av en ordentlig diskussion. Under första veckan såldes på gator och i skolor 3000 böcker.

Det var inte bara tyska ungdomar som sålde böcker. Där fanns också en fransk studentska som var med på barrikaderna i Paris 1968, där var en sydameritan, några skandinaver, en australiensare, en österrikare, en engelsman, en holländare och ett par schweiziskor. Varifrån kom de? De hade varit på ett träningslager i Bensheim söder om Frankfurt. Där upptäcktes de av den lokala pressen som beskrev deras verksamhet under rubriken «Guds gerilla är mitt ibland oss». Tidningen skriver bl a «Det är unga människor som inte är tillfreds med sig själva och sina familjer, med Gud, med kyrkan och med de bestående förhållandena. De har utmanats att

bryta sig ut ur sitt andliga ghetto och fly framåt, ur den personliga misären, så att de går på offensiven i stället för att stanna i defensen. Alla deras strävanden går ut på samma mål: att åstadkomma en förändring som leder till en renessans i samhället och till fred, rättvisa och försoning.» «Den radikalaste revolutionen börjar med det egna jaget.» Sammanfattar tidningens intervjuare sina intryck.

Den tyska upplagan av den svart-vita boken kom ut i 30 000 exemplar. Om försäljningen går vidare i samma tempo som i Frankfurt så behöver förlaget (Aussaat i Wuppertal) tanka på att få ut en andra upplaga.

Kort nytt

HOLLAND

I det populære TV-programmet «Interpellation» besvarede den 23 oktober talmannen van Thiel en del frågor om sitt arbete och sin ställning som talman. Första frågan gällde hur han som privatman kunde öppna det nya MRA-centret i Haag (se s 4), då han för var och en framstod som parlamentets talman.

Talmannen svarade bl a att han som medborgare var intresserad i allt som har ett socialt, moraliskt eller annat syfte som han ansåg gott och som han ansåg vart att uppriktigt kampa för. «Jag är glad att jag så mycket som möjligt gjort detta i hela mitt liv, och det är min enda förklaring. Er installation begränsar den frihet talmannen har som medborgare och det är vad jag har emot er fråga.»

OSTERRIKE

Doe Howard, anka efter Peter Howard, den kände journalisten och sportsmannen, som i många år stod i spetsen för Moralisk uppbyggings arbete, talade nyligen i Linz, den stora stålstaden i Österrike, på inbjudan av ungdomar som uppfört hennes makes skådespel «Stegen». Ett ungt sjukhusbitrade sade: «Detta är en karnreaktion som börjar med en person och sedan sprides.» Fru Howard uppfordrade de unga österrikarna att demonstrera ett sätt att leva som kunde ge hopp till grannlanderna i öst.

SKOTTLAND

I slutet av oktober hölls en konferens i Perth i Skottland med flera svenska deltagare. Temat «Våld eller skapande revolution» var en utmaning för alla deltagare.

PAPUA - NYA GUINEA

Den 13—20 december kommer en konferens att hållas på öns nordöstra sida i staden Lae. Detta är ett led i att förbereda landet för dess självständighet om några år. Man gör sig inga illusioner om vilka svårigheter detta innebär och vet att vad som behövs är en fundamental förändring av människor och ett stort mål i livet. I inbjudan till konferensen laser vi: «Gud har en plan för lösningen av alla problem och hur det basta av varje kultur lockas fram. Men för att detta skall kunna ske måste människor från olika stammar och raser lära sig att ställa tillrätta vad som är fel.» Det finns en vag bortom hat och våld till ett osjalviskt samhälle.» Flera svenskar befinner sig där redan nu och tar del i förberedelsearbetet.

DEN NYA MANNISKAN

Nya studiecirkelklar har börjat på olika platser kring boken «Den nya människan». I Malmö har två grupper gjort en gemensam start. För studieledare för cirkelklar kring boken har Sveriges Kyrkliga Studieför-

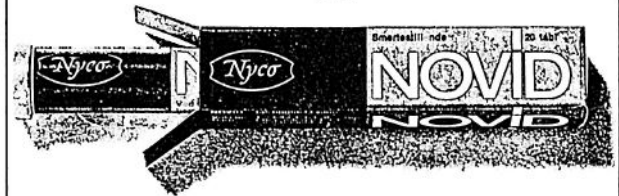
bund anordnat handledarkurser i Falköping och Göteborg. I närheten av Stockholm anordnades en kurs den 12—13 oktober med tillresande från andra orter. Den som vill starta en studiecirkel kring «Den nya människan» kan vända sig till komminister Claes Robach, Armfeltsgatan 10, 115 34 STOCKHOLM.

CAUX

En schweizisk bidragsgivare talade om schweizarnas och många andra nationers heliga ko, kapitalet. «Vi schweizare ger ibland av vår ranta men aldrig av vårt kapital. Nyligen fick jag ett arv. Min första tanke var att sätta in det i vårt företag. Rantan skulle sedan kunna gå till Moralisk uppbyggnad. Men när jag var arlig med mig själv, visste jag att Gud ville att jag skulle ge kapitalet. Det skedde också. Sedan dess har jag kunnat ge ännu mer och ändå haft nog för att själv kunna existera.»

Legemiddel fra NYCO

Hodepine?

Novid gir hurtig lindring ved hodepine
Tablettene tas oppløst i vann,
og er skånsomme selv for ømfintlige maver.
Novid er effektiv ved reumatisme,
menstruasjonssmerter og forkjølelsesubehag.
Novid fåes uten resept på apotek og medisinsalg.
Rør og foliepakning a 20 tabletter
Glass a 40 og 100 tabletter

NYEGAARD & CO AS · OSLO

Kan skolan...

Från sid 10

en hade tankar på en maoist, som dodats i en olycka. Jag talade om mina tankar. 'Hur kan jag bli mer lärare och mindre polis? Hur kan jag skapa ett klimat, där alla kan ge, en anda av venskap och ansvar?' Efter detta satte alla i gång att arbeta i en mycket god atmosfär »

Lisiecki betonade att det verkliga valet vi står inför är hur vi kan skapa en ny anda tillsammans med våra elever, hur vi kan återfinna de forlorade värden, som är grunden för vår civilisation. Han hävdade att vi genom Moralisk upprustning kan återuppveckla dessa värden och att de måste tillämpas i tillräckligt stor skala.

Inte vara polis

Den situation Lisiecki befann sig i är likadan för alla lärare, och jag tror också för föräldrar och alla som är ansvariga för utbild-

ning och fostran. Vi har en bild av hur det borde vara, och vi förstår så väl våra elever i deras revolt. Ibland ger vi efter och låter det gå. Men så en dag ser vi, att det inte går längre. Vi slår naven i bordet och säger, så och så skall det vara, därför att jag har sagt att det skall vara så. Vi har makten eller vi känner åtminstone att vi borde ha den, och vi blir hårda och väntar oss det värsta. Så börjar en dragkamp mellan dem och oss. Vi lider, men vi vet att «vi har rätt och de har fel». Vår blick blir allt mer fylld av krav och vårt hjärta alltmer fyllt av fortvivlan. «Gör jag rätt? Vet jag bast? Jag vill inte vara polis.»

Finns det något alternativ till den nya klasskampen mellan generationerna? Lisieckis väg har provats av många. Självt provade jag den härom dagen i min klass med 14-åringar, när jag kände att situationen höll på att bli outhärlig. Det märkliga är, att det fungerar. Klassen blev lugn och harmonisk efter att ha varit som ett stormigt hav.

Nollställda attityder

Det som förändrar situationen är att båda parter ställer sig inför det som de djupast vet är rätt och provar sina motiv och nollställer sina attityder. Ingen vet bast, men bägge sidor ser, att det finns en norm, som är högre än bådas klokhet, den stilla rosten i varje människas inre. Om vi accepterar den rostens auktoritet, blir vi inte motspelare på vår sin sida om en frontlinje, utan i stället medspelare i att bygga en värld för alla människor.

I skådespelet «Crossroad», som avslutade den första konferensdagen, citeras vad Radio Moskva sade om Moralisk upprustning 1955, nämligen att man nu ersätter klasskampen med den eviga kampen mellan rätt och orätt. Är det den vägen vi måste gå till det o-själviska samhället? Är det i den kampen som skolans revolutionära uppgift ligger?

Guðrun Frandberg

Diriger Deres
import via

KRISTIANSAND

med sine gode
forbindelser fra
utlandet

**Vi tilbyr Dem
lagring, fortolling
og distribusjon**

KST Spedisjon A/S

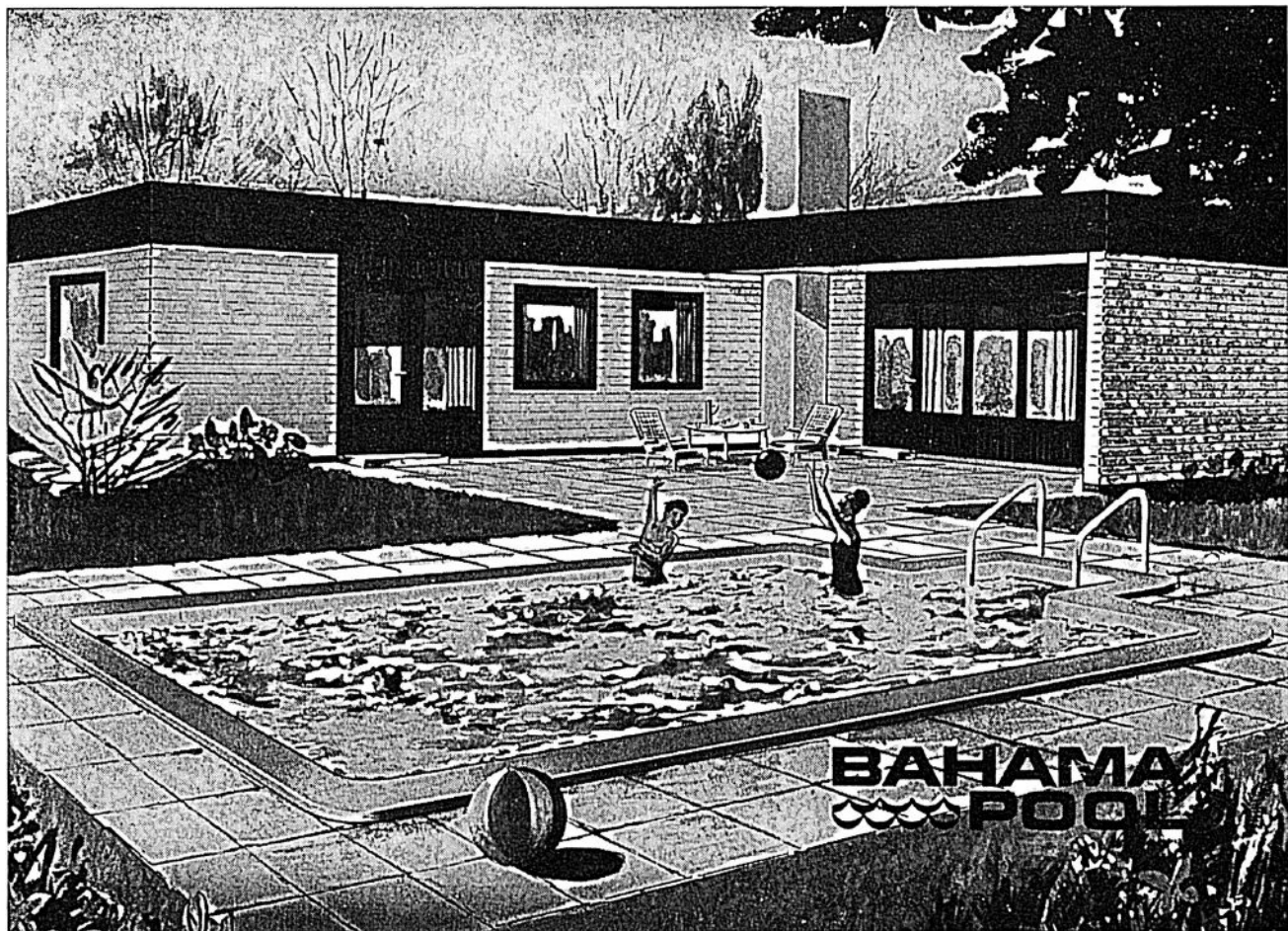
Havnebygget,
Kristiansand.

Bruk

kvalitetsprodukter

fra

A S SABA

Exklusiv swimmingpool

i glasfiberarmerad plast

(6-8 mm vaggjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvarmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13 800 – kr fritt fabrikk inkl. 2 servicebesök (exkl. moms).

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

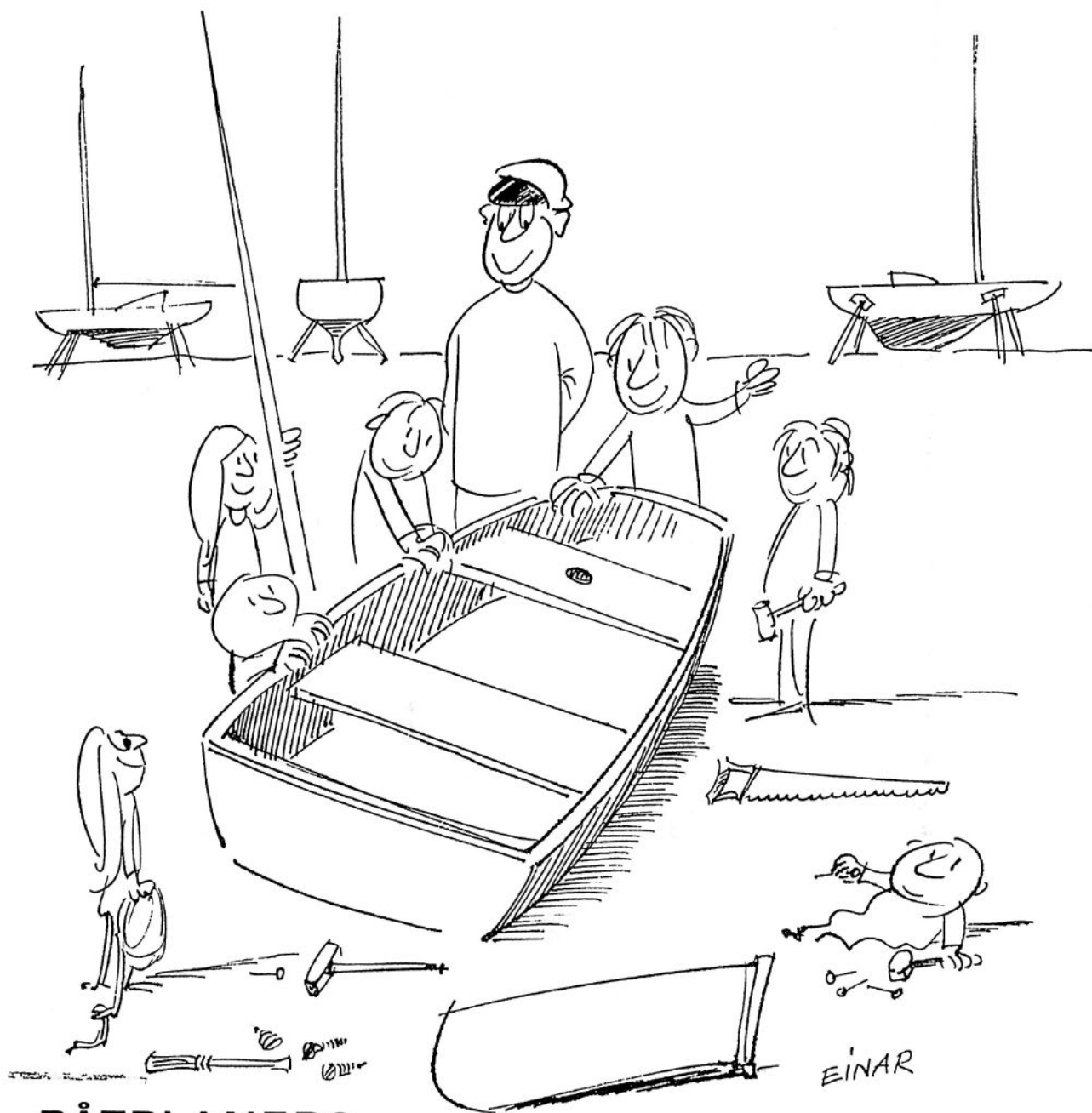
Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Marrestad

Tel 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådfråga

Båt-PONTUS

Göteborgs

Frihamn

Tel: 031-510704

Båt
PONTUS